

D O D E K A T H L O S

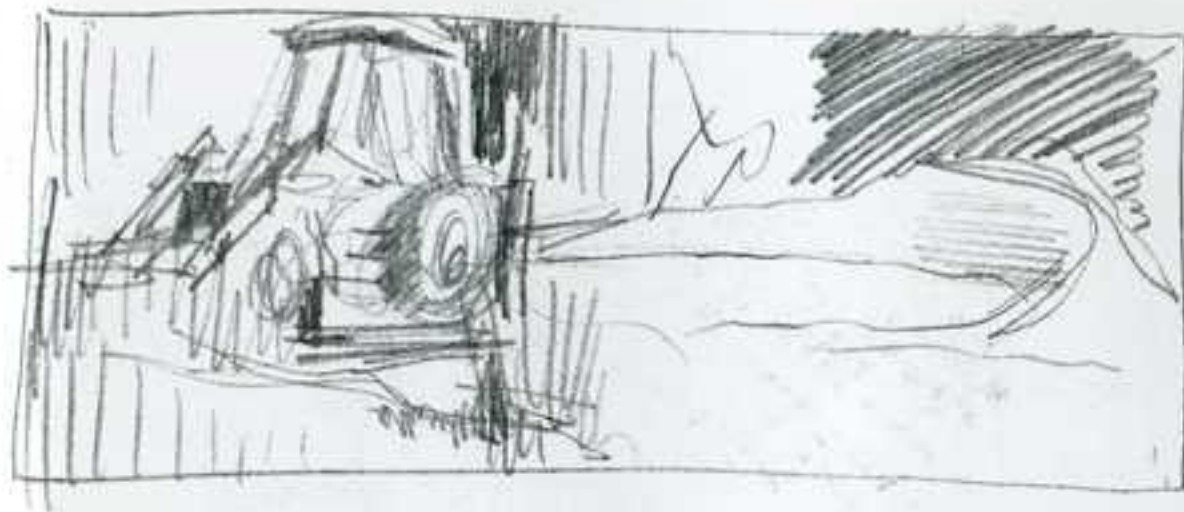
De 12 werken van Herakles in landschappen

Fred Thoolen

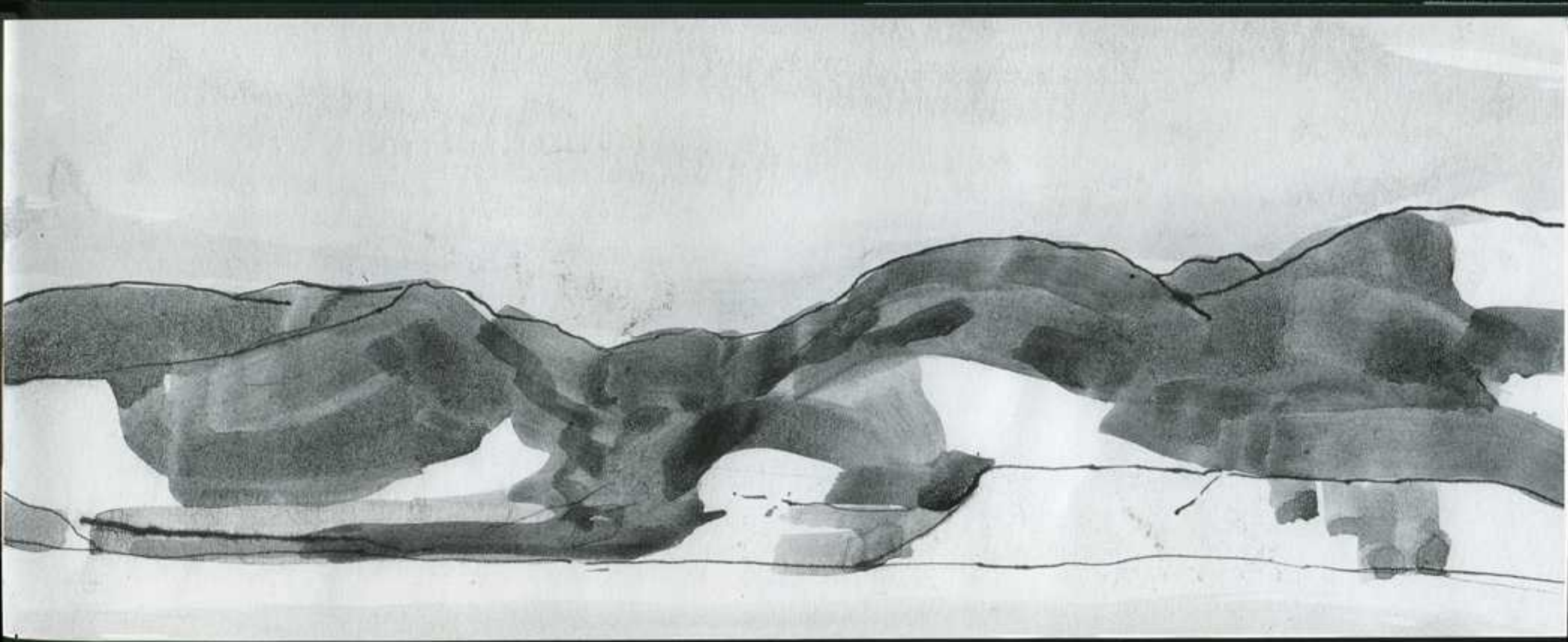
INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	pag. 11
Inleiding	14
DE TWAALF WERKEN • DODEKATHLOS	26
1. DE LEEUW VAN NEMEA	28
2. DE HYDRA VAN LERNA	33
3. HET ZWIJN VAN ERYMANTHEIA	39
4. DE KERYNITISCHE HINDE	44
5. HET MEER VAN STYMPHALOS	49
6. DE AUGIASSTALLEN	53
7. DE STIER VAN KRETA	56
8. DE WILDE PAARDEN VAN DIOMEDES	60
9. DE GORDEL VAN HIPPOLYTE	64
10. DE RUNDEREN VAN GERYONEUS	71
11. KERBEROS DE HELLEHOND	76
12. DE APPELS VAN DE HESPERIDEN	85
Einde van het leven van Herakles	90
De Olympische Spelen	91
Aantekeningen	92
Volgorde van de verschillende werken	94
Bronvermelding	96

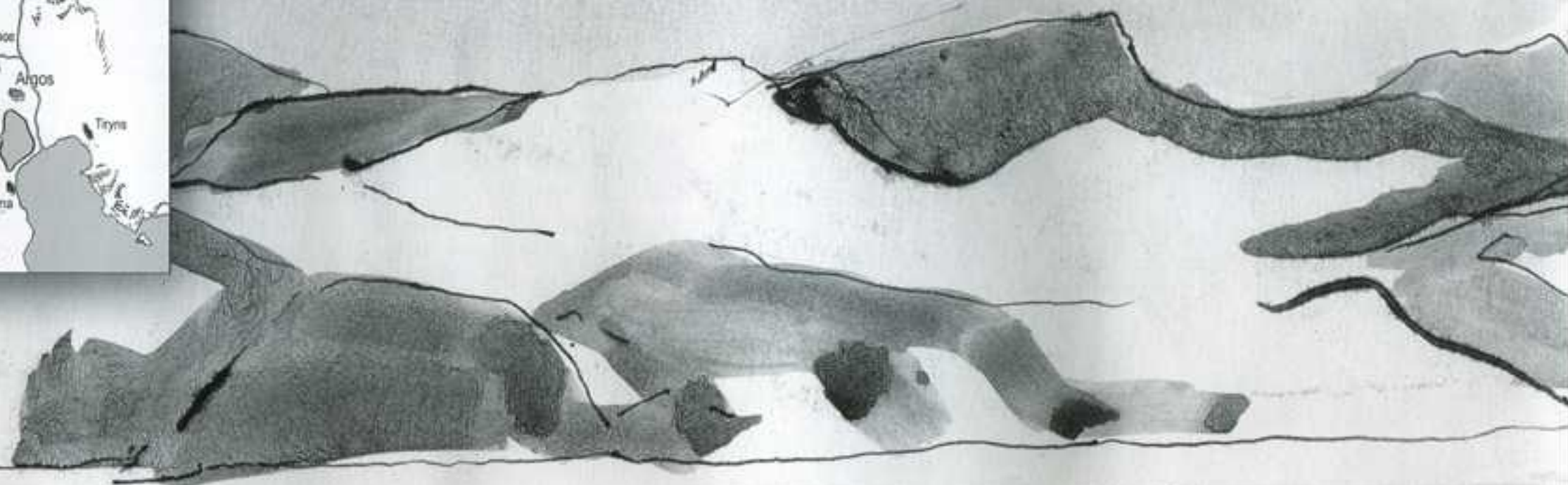
BESCHRIJVING

Het tweede werk dat Herakles door Eurystheus opgedragen krijgt, is het doden van de Hydra. De Hydra is een zeven- of negenkoppige monsterlijke draak die leeft in de moerassen in de buurt van Lerna aan de rand van de zee. De Hydra is giftig en heel lastig te doden want slechts één van al zijn koppen is sterfelijk. Herakles vindt de Hydra samen met zijn vriend Iolaos en neemt de proef op de som. Inderdaad, voor elke kop die hij af slaat groeien er drie terug. Het lijkt een onmogelijke opdracht om de Hydra te doden. Hera stuurt ook nog een levensgrote krab op Herakles af, die hem venijnig in zijn been bijt. Herakles moet zich nu tegen twee monsters tegelijk verdedigen en krijgt het moeilijk. Iolaos kan dat niet aanzien en besluit te helpen. Iedere keer als Herakles een hoofd afslaat, duwt zijn vriend meteen een brandende fakkel op de open wond zodat er geen nieuwe koppen aan kunnen groeien. In de tussentijd slaat Herakles met zijn knots ook de krab dood. Zo gaan zij door tot ze de centrale kop gevonden hebben en ook die afslaan. De Hydra is verslagen. Herakles doopt zijn pijlen in het dodelijk giftige bloed van de Hydra om er later eventuele vijanden mee te doden. Nadat dit klusje geklaard is, trekt Herakles weer opgetogen richting Mykene. Daar echter wacht hem een tegenslag. Eurystheus keurt de uitvoering van dit werk af, omdat Herakles hulp gekregen heeft. Herakles zal een extra werk moeten uitvoeren.

stroomgebied van de Erasinus 4000 v. Chr

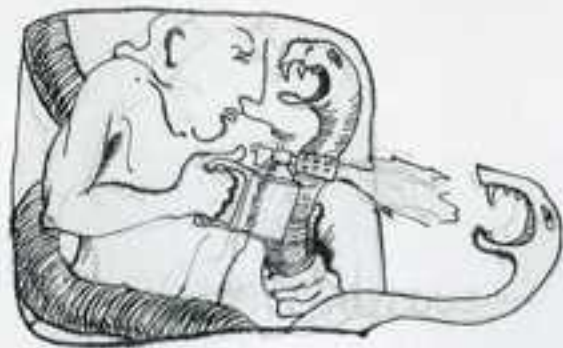

TOELICHTING

De kunstenaar bracht drie bezoeken in verschillende jaargetijden aan Lerna. De bronnen van het riviertje de Lerna zijn verdwenen. Het meer waaraan het moeras ooit gelegen moet hebben, is gedempt en volgebouwd met huizen. De rivier de Amymone, waar de Hydra haar hol had, is al twee eeuwen verdampt door uitputting ten gevolge van irrigatiewerken. Er is niets meer te zien van de plaats waar Herakles ooit de Hydra versloeg. Mensenhanden hebben alles doen verdwijnen.

Als hij de vijfduizend jaar oude opgravingen van Lerna bij het dorp Myloi bezoekt, realiseert de kunstenaar zich dat de tijdspanne die ligt tussen hem (20e eeuw) en het Parthenon (4e eeuw v. Chr.) even groot is als die tussen een Griek uit de bloeitijd van Athene en dit oude Lerna. Die gedachte blijft hangen.

Achter het gemeentehuis van het nieuwe Lerna staan op het opslagterrein een heel

oude tractor en een splinternieuwe shovel vlak bij elkaar aan de rand van de Golf van Argolis. In dat beeld vindt de kunstenaar de connectie van onze tijd met het verdwenen landschap. De zand-

hoop die in een halve cirkel naast de bulldozer ligt, heeft in de vorm iets weg van de scharen van een krab. Of de shovel de nieuwe Hydra is, het huidige monster van Lerna? Fred Thoolen wil dat niet ontkennen: "De Hydra is in ieder geval niet het gele monster, misschien de mensen die het besturen. Er is een alsmaar uitdijende wereldbevolking die wil wonen en werken. Er ontstaat een ongrijpbare bureaucratie die het allemaal moet regelen en onstuitbaar alle ruimte opeist. Er is niets tegen te doen: sla ze één hoofd af en er groeien er drie terug."